

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i centrumfastighet, lördag den xx-xx-xx.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Fredric Jonsson, Räddningstjänsten efter uppgifter från räddningsledare NN samt polisutredning.

UPPLYSNINGAR OM HÄNDELSEN

Larmet inkom som "brand i soptunna invid yttervägg". Närmsta styrka är deltidstyrkan i X vars brandstation ligger ett kvarter från den aktuella vårdcentralen. X-styrkans befäl observerade branden på väg till brandstationen. Han gjorde bedömningen att branden hade fått fäste i det ovanliggande yttertaket med vindsutrymme samt att branden spridit sig igenom ett bakomliggande fönster in till postens lokaler.

Räddningsstyrkan från X påbörjade sin insats med taktisk grundinriktning "direkt släckning av branden på vinden ovan lastkajen". Den största effekten hade sannolikt en brandman med 42 mm slang som utvändigt bekämpade vindsbranden från en utskjutsstege. Denna stråle dämpade vidare spridning in på vinden och gav resten av styrkan tid att öppna upp vinden och ventilerade denna.

Vindsutrymmet är gemensamt för hela lågdelen av centrumbyggnaden och var endast avskild med ett lätt nedpendlat undertak mot underliggande lokaler (postkontor, brevsortering, konditori och apotek). Det uppstod ett så starkt övertryck av rökgaser att dessa pressades ner i yttervägg ända till golvnivå ca 4 meter samt via förbindelser utmed vatten och värmerör in i högdelen (vårdcentral och tandvård) och orsakade sådan rökutveckling i denna del att det automatiska brandlarmet löste ut. Högdelen i två våningar är byggd som egen byggnad efter lågdelen och med endast en mindre förbindelse i form av ett mellanliggande förråd.

Styrkorna från C och D placerades ut med taktisk grundinriktning "begränsning" för omfallet att den offensiva insatsen mot branden skulle misslyckats.

UNDERSÖKNING

Den brännbara sopcontainern var placerad alldeles intill brännbar fasad samt fönster. Dessutom fanns ett tak 2,7 meter ovanför lastintaget. Sopcontainern utförd i polyetenplast rymde cirka 660 liter och var fylld med vanliga sopor, pappersavfall samt några buntband av stål.

Vindsutrymmet är gemensamt för hela lågdelen av centrumbyggnaden och endast var avskild med ett lätt nedpendlat undertak mot underliggande lokaler (postkontor, brevsortering, konditori och apotek). Det uppstod ett så starkt övertryck av rökgaser att dessa pressades ner i yttervägg ända till golvnivå, ca 4 meter samt via förbindelser utmed vatten- och värmerör in i högdelen (vårdcentral och tandvård). De orsakade sådan rökutveckling i denna del att det automatiska brandlarmet löste ut. Högdelen i två våningar är byggd som egen byggnad efter lågdelen och med endast en mindre förbindelse i form av ett mellanliggande förråd.

Branden kunde begränsas till sopkärlet, väggen i lastutrymmet samt taket över. Vissa mindre brandhårdar fanns också i ytterväggar. Stora rökskador drabbade affärskomplexet.

ERFARENHETER

- Svårigheter att komma in i Postens lokaler samt i vårdcentralen på grund av hög nivå på inbrottskydd. Forcering av kolvar i lås var mycket svår. Det hade varit enklare att slå sönder rutor i dörrarna även om detta kan ställa till problem med avskurna slangar mot glaskanter.
- Svårigheter att ventilerade brandgaser genom yttertaket. Detta bestod av plåtprofiler som var högre än vad kapmaskiner klarade att såga igenom. Det enklaste sättet att ventilerade vindsutrymmen som liknar detta är genom att riva fasadskivor strax under yttertaket. Dessa är enkla att riva ner från bärbara stegar och lämnar stora öppningar för brandgasventilation. Viktigt är dock att öppna på rätt sida i förhållande till vindriktning.
- Brandspridning vertikalt i yttervägg genom luftspalter. Detta orsakade bland annat brandhärddar på golvnivå vars rök syntes invid yttertaket. Vid branden hade vi tillgång till vår värmekamera och kunde med hjälp av den lokalisera dessa brandhärddar och på det viset kunna frilägga branden nära brandhärden. Utan värmekamera hade vi sannolikt utgått från att det rörde sig om en brand invid taket och hade då fått riva stora delar av ytterväggen helt i onödan. En sådan insats kunde till och med ha förvärrat branden med okontrollerad spridning som följd.
- Brandspridning horisontellt bakom träpanel. Denna spridning kunde också lätt lokaliseras med hjälp av värmekamera. Resultaten från värmekameran gjorde att vi flyttade begränsningslinjerna ungefär till det dubbla avståndet gentemot vad vi skulle beslutat utan hjälp från värmekamera. Till detta avstånd hade brandgaser tryckts på grund av övertrycket även om de inte i detta fallet var så varma att det tände träpanelen.
- Svårt att lokalisera mellanbjälklag. Vid håltagningar i yttertaket visade det sig att vi inte var nere i det utrymme som branden befann sig i utan i ett utrymme som var uppstämpat för att skapa avrinning av yttertaket och ge byggnaden ett "högre intryck". När rapporter kom från yttertaket att ingen rök fanns på vinden så gällde detta endast ett av flera utrymmen. Beslut togs att öppna upp till vindsutrymmet även underifrån och då upptäcktes ett utrymme som inte var ventilerat. Detta utrymme ventilerades genom att fasadskivor togs bort.

För att förbättra brandsäkerheten med tanke på vad som hänt kan följande åtgärder vara lämpliga:

- Placering av brännbara sopkärl bör inte göras nära brännbar fasad.
- Brandcellsindelningar av större byggnadskomplex är en förutsättning för att lyckas begränsa skadorna.

Lastkajen i närbild.